

Nr 566

Lag

om ersättning för krigsskada å egendom;

given Stockholms slott den 5 december 1958.

GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Norges Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit förordna som följer.

Om ersättningen

1 §.

För krigsskada å egendom som finnes här i riket skall, i den mån skadan uttgöres i annan ordning, beredas ersättning av statsmedel enligt grunder som bestämmas av Konung och riksdag.

Med krigsskada förstås i denna lag skada i följd av krig mellan riket och annan makt eller mellan främmande makter, så ock skada i följd av krig som finnes hava ägt samband med sedermera utbrutet krig.

2 §.

Ersättning utgår även för krigsskada, som utom riket tillfogats

-) svenskt fartyg eller luftfartyg på resa mellan orter här i riket utan öppande av utrikes ort och egendom som medföres på resan; samt
-) svenskt fartyg under yrkesmässigt bedrivet fiske och egendom som därmedföres.

3 §.

mom. Denna lag äger icke tillämpning på

staten tillhörig egendom, dock att under lagen inbegripas staten tillhörig utarrenderad jordbruksfastighet och fastighet som innehaves med rätt eller vattenfallsrätt eller med åborätt eller eljest ständigt eller ärftligt ägande;

kommun eller annan menighet tillhörig egendom, dock att under lagen inbegripas i sådan allmän ägo befintlig utarrenderad jordbruksfastighet och fastighet som innehaves med tomträtt eller med ständigt eller ärftligt ägande;

-) penningar, aktier, obligationer och andra fordringsbevis; samt
-) smycken, ädla stenar och äkta pärlor, där ej sådan egendom är förenlig för yrkesmässig verksamhet.

mom. Lagen äger icke heller tillämpning i fråga om fartyg, luftfartyg eller annan egendom i fall, då transportförsäkring mot krigsrisk kan erhållas enligt lagen den 10 mars 1939 om statlig krigsförsäkring m. m. och med därav meddelade bestämmelser.

3 mom. Från lagens tillämpning undantagas jämväl utländska fart luftfartyg samt egendom som medföres ombord, så ock främmande stat hörig egendom.

Konungen äger förordna, att från lagens tillämpning skall undantagas annan utländsk egendom som direkt eller genom förmedling av juridisk person helt eller till större delen äges av medborgare eller juridisk person i viss främmande stat.

4 §.

I fråga om rätt till utfallande ersättningsbelopp skall, där ej nedan annorlunda stadgas, i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad enligt lagen d. 8 april 1927 om försäkringsavtal gäller beträffande skadeförsäkring.

Avser ersättningen krigsskada å fast egendom eller byggnad som utg. tillbehör till tomträtt eller vattenfallsrätt och besväras egendomen av så eller beviljad inteckning för fordran, vare egendomens ägare utan hinder a. inteckningen berättigad att själv uppbära ersättningen, där skadan ej överst. en tiondel av egendomens värde. Var skadan större, skall i tillämpliga del. gälla vad som stadgas i lagen den 8 april 1927 om inteckningshavares rätt. betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal.

Vad i andra stycket sägs om inteckningshavare gälle ock, såvitt angår f. egendom, den som för ogulden köpeskilling äger fordran med förmånsr. som avses i 11 kap. 2 § jordabalken.

Utän hinder av bestämmelserna i denna paragraf må såsom villkor f. utbetalning av ersättning föreskrivas att den användes för återuppföran. av byggnad eller därmed jämförlig åtgärd, såframt ej därigenom pant. vares eller annan sakägares säkerhet i väsentlig mån åsidosättes.

5 §.

Har i vederbörlig ordning meddelad föreskrift, vars iakttagande är ä. att förebygga eller begränsa krigsskada, åsidosatts, må, där ej särskil. skäl föranleda till annat, ersättning för sådan skada åtnjutas endast. och i den mån skadan, efter vad antagas må, skulle hava inträffat även o. föreskriften blivit iakttagen.

Ersättningen må ock jämkas efter vad som prövas skäligt, när någon elje. genom bristande omsorg om egendomen medverkat till skadan.

6 §.

Har försäkringsgivare på grund av skadeförsäkring för annat än krig. risk ersatt krigsskada, inträder försäkringsgivaren i den rätt till ersättni. som jämlikt denna lag skolat tillkomma den skadelidande.

Statens krigsskadenämnd

7 §.

Ärenden rörande ersättning för krigsskada prövas och avgöras av en f. riket gemensam nämnd (*statens krigsskadenämnd*). Krigsskadenämnde. beslut må ej överklagas; dock må den, som ej åtnöjes med nämndens besl. i fråga om vem rätten till ersättning skall tillkomma, väcka talan därom. domstol inom en månad från det han fick del av beslutet.

De bestämmelser som utöver denna lag erfordras om nämndens organis. tion och verksamhet meddelas av Konungen.

8 §.

I krigsskadenämndens beslut rörande ersättning skola deltaga minst tre. ledamöter, av vilka åtminstone en skall hava utövat domarämbete. Ärende. i vilket fordrad ersättning icke överstiger ettusen kronor och vilket ej är.

ciptuell betydelse, må dock avgöras av nämndens ordförande eller vice ordförande eller av ordförande å avdelning inom nämnden.

9 §.

Skad i rättegångsbalken stadgas angående jäv mot domare och omröstning i rättsmål i överrätt skall i tillämpliga delar gälla med avsende på krigsdomstolens nämnden.

10 §.

Konungen äger förordna om inrättande av ett rådgivande organ med uppdrag att avgiva utlåtanden i frågor huruvida viss skada är att anse såsom krigsskada så ock i sådana frågor om försäkringsgivares ansvarighet, som sammanhängande därmed.

Förfarandet i krigsskadeärenden

11 §.

En som vill begära ersättning för krigsskada skall inom tre månader efter erhållen kännedom om skadan anmäla skadan hos krigsskadenämnden och till nämnden anvisa. Äro flera som vilja bevaka rätt till ersättning, är tillfyllest att någon av dem anmäler skadan. Sker ej anmälan inom den angivna tiden, bortfaller rätten till ersättning, om ej underlåtenheten kan anses berättigad.

Om anmälan skall, såvitt möjligt, fogas av trovärdiga personer bestyrkt uttalande om föregående egendomens beskaffenhet före skadan samt skadans uppkomst, art och omfattning.

Försäkringsgivare som vill begagna sig av sin rätt enligt 6 § skall göra anmälan därom hos krigsskadenämnden inom tre månader från det han erhåller ersättningen eller från den senare tidpunkt, då han erhöit kännedom om de omständigheter på vilka hans rätt grundas.

12 §.

Krigsskadenämnden skall sörja för erforderlig utredning och värdering av skadan.

Är skadan ringa, må särskild värdering underlåtas, om utredningen ändå kan anses tillfyllest.

13 §.

Värdering skall verkställas av en eller flera värderingsmän som krigsdomstolens nämnden utser och ske i enlighet med anvisningar som Konungen utger, efter Konungens bemyndigande, nämnden meddelar.

Utlåtande över värderingen skall utan dröjsmål tillställas nämnden. Det skall på lämpligt sätt delgivas envar som anmält skadan eller eljest i anledning därav framställt anspråk hos nämnden.

14 §.

En som är missnöjd med verkställd värdering äger inom tid som krigsdomstolens nämnden bestämmer inkomma med påminnelser och den ytterligare utredning som han vill åberopa.

Nämnden är oförhindrad att föranstalta om ny värdering.

15 §.

I utredning i ärende angående ersättning för krigsskada må vid allmän rättsförhandling höras vittnen och sakkunniga. Genom rättens försorg skall såsom hos krigsskadenämnden framställt anspråk i anledning av skadan till förhöret samt underrättelse härom tillställas nämnden.

16 §.

Ersättning för krigsskada utbetalas av krigskadenämnden.

17 §.

Finner krigskadenämnden att beslut, varigenom ersättning helt delvis vägrats, blivit oriktigt till följd av nämndens förbiseende eller ofullständig utredning eller av annan anledning, äger nämnden upptaga ären till förnyad prövning.

18 §.

För belopp som krigskadenämnden utbetalat i ersättning för krigsskada inträder nämnden i den rätt till ersättning, som den skadelidande må hava mot annan.

Särskilda bestämmelser

19 §.

Det åligger svenskt försäkringsbolag och utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket att på sätt och i den utsträckning krigskadenämnden beslutar och mot ersättning, som Konungen bestämmer, biträda nämnden i dess verksamhet.

20 §.

Närmare föreskrifter för tillämpningen av denna lag meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av krigskadenämnden.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit av trycket i Svensk författningssamling.

Genom denna lag upphäves lagen den 21 juni 1940 (nr 540) om krigsskad ersättning.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. bekräfta låtit.

Stockholms slott den 5 december 1958.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Handelsdepartementet)

GUNNAR LANGE

